

MADONNA, -då'na, f. 1. (Ital. ord, som egentligen betyder: min fru.) 1) Den heliga jungfrun. — 2) Bild af jungfru Maria. — Ss. *M-bild*.

MADRA, mådra, f. 1. Örsläget Asperula. Se *Färgmadra* och *Myskemadra*.

MADRAS, madrass, m. sing. Ett slags tjockt bomullstyg, benämndt efter staden Madras i Ostindien, hvarifrån det först kom till Europa.

MADRASS, -äss, m. 3. (t. *Matratze*) Underlag i en säng, af bolstervar eller säckväf, stoppadt med hår, tagel, spån o. d.

MADRASSERA, v. a. 1. (sadelm.) Stoppa med ull, hår, m. m.

MADRASNÄL, -ässnäl, f. 2. Ett slags lång näl, som nyttjas vid madrassering.

MADRIGAL, --äl, m. 3. (ital. *Madrigale*) Mindre, lyriskt skaldestycke af 4 till 16 rader, som uttrycker någon nätt, sinnrik tanke, hvars föremål vanligen är kärlek.

MADSPINDEL, m. 2. pl. — *spindlar*. Ett slags mörkgrå spindel på ängar. *Lycosa amenata*.

MAESTOSO, maästoso, adv. (ital., i musik) Majestätligt.

MAG, m. 3. *M-er* kallades, hos Perser och Meder, medlemmarne af prestkasten, hvilka voro i besittning af åtskilliga kunskaper, som den tiden ansågos för öfvernaturliga. Har sedan äfven fått betydelsen af: Trollkarl, svartkonstnär.

MAGASIN, --i'n, n. 3. o. 3. (arab. *Maghazin*) 1) Hus, ställe, rum, der hvarjehanda slags förråder, varor o. s. v. förvaras, t. ex. Varu-, Spannmåls-, Saltmagasin, m. fl. — 2) Förråd, nederlag. — 3) (fig.) Samling af skriftliga uppsatser; äfv. titel på vissa periodiska skrifter. — 4) (jäg.) a) Det ställe i vargård eller på jagtplats, der åten är utlagd. — b) (på bössläs) Förvaringsrum för fångkrutet. — Ss. *M-sförvaltare*. [— zin.]

MAGASINERA, v. a. 1. Upplägga i magasin.

MAGASINS-FLINTLÅS, --i'nslif'ntlås, n. 3. Bösslås, hvilket har en i pannan gående till en tredjedel öppen cylinder, som emottager fångkrutet ur magasinet.

MAGBALSAM, mågbållsamm, m. 3. Ett slags magstärkande balsam.

MAGBRÄCK, n. 3. Bräck, då magen genom någon onaturlig öppning till en del utträder ur sitt rätta naturliga läge.

MAGDROPPAR, m. 2. pl. Se *Magelixir*.

MAGE, m. 2. pl. *magar*. 1) a) (i allm.) Rund säck, bestående af flera förenade hinnor, hvaruti de genom matstrupen inkomna födoämnen medelst magsaften förarbetas till näring för kroppen. *Idislande djur hafva fyra magar*. — b) (hos människor) Dylik säck, belägen upp under mellangärdet, emellan lefvern på högra och mjelten på venstra sidan. *God, dålig m.*, som väl, illa smälter maten. *Väder, mask i m-n. Ha ondt i m-n*. (Fig. fam.) Göra någon ondt i m-n, väcka afund hos honom. *Jag får ondt i m-n, bara jag ser det*, det förtretar, förrargar mig att se det. *Det går honom i m-n*, det förtretar honom. *Jag har ej m. att se det*, det upprör mig för mycket. Se äfv. *Hungrig*. — *Syn.* Buk, Belg, Våmb, Kakstad. — 2) Buk. *Hafva en hög m. Skjuta ut m-n. Hon går med stor m.* (Talesätt) *Lägga sig till m.*, få stor buk, blifva tjock och fet.

MAGELIXIR, måg --i'r, n. 3. o. 3. Elixir,

nyttigt för magen, t. ex. Hoffmanns droppar. — Kallas äfv. Magdroppar.

MAGER, mag'r, a. 2. 1) Som ej har mycket kött. *En m. menniska. Magra armar. M. som en skrika*, ytterst mager. — *Syn.* Affallen, Afmerglad, Aftacklad, Ben och skinn. — 2) Ej fet. *M-t kött, fläsk*. — 3) (fig.) *M. måltid*, föga närande. *M. jordmån*, ej bördig. *M. åker*, som har mager jordmån. *M. förtjenst, vinst, inkomst, tröst*, o. s. v., klen förtjenst, m. m. *M. syssla*, med små inkomster. *M-t ämne*, hvarom ej mycket är att säga.

MAGERHET, f. 3. Egenskapen att vara mager. **MAGERLAGD**, a. 2. Af naturen danad för att vara mager.

MAGERMAN, m. sing. 1) (fam.) Mager karl. — 2) (gam. sjöt.) Benämning på hvardera förmarsholinen.

MAGERT, adv. *Lefva m.*, af föga närande föda. *Äta m.*, föga närande spis.

MAGFEVER, m. 2. pl. — *febrar*. Feber, som härrör af något magens lidande.

MAGGROP, f. 2. Se *Magmun*.

MAGHINNA, f. 1. Hinna på magens insida.

MAGHOSTA, f. 1. Hosta, som härrör ifrån ett skarpt och segt slem i magen.

MAGI, maschi', f. sing. (lat. *Magia*) Trollkonst, hexeri.

MAGISK, måjissk, a. 2. 1) Som innebär eller har afseende på magi; trolsk. *M-a konst*. — 2) (fig.) Förtrollande, förtjusande.

MAGISTER, maji'sst'r, m. 2. pl. — *strar*. Latinskt ord, som egentl. betyder: Förman, läromästare. *Filosofie M.* ell. blott *M.*, en som tagit graden i filosofiska fakulteten vid ett universitet. — *M.* kallas äfv., i tilltal och dagligt tal, lärare vid en lärdomsskola, utan afseende på, om han tagit filosofiska graden eller icke; likaså *S. M.* adjunkter.

MAGISTERBREF, maji'sst'rbrév, n. 3. eller **MAGISTERDIPLOM**, maji'sst'r'diplåm, n. 3.

Diplom (se d. o.), som af universitetsstyrelse tilldelas den, hvilken blifvit promoverad till filosofie magister, innehållande i behörig form affattadt betyg deröfver.

MAGISTERGRAD, m. 3. Filosofisk universitetsgrad.

MAGISTERKRANS, m. 2. Krans af lager, som vid magisterpromotion påsattes hvar och en af dem, hvilka promoveras, till tecken af deras vunnna värdighet.

MAGISTER-PROMOTION, ---- tshón, f. 3. Den högtidliga ceremoni, som äger rum vid ett universitet, då de, hvilka aflagt dertill föreskrifna prof och examina, promoveras till magistrar.

MAGISTRAT, majistråt, m. 3. (lat. *Magistratus*, öfverhet) Styrelse öfver en stad, bestående i Sverige af borgmästare och rådmän.

MAGISTRATS-PERSON, majistråtsparssón, m. 3. Öfverhetsperson.

MAGISTRERA, majistrera, v. n. 1. (föga brukl.) Taga magistergraden.

MAGKRAMP, m. sing. Kramp i magen.

MAGKÖRTEL, m. 2. pl. — *körtlar*. (anat.) *Stora m-n*, en stor körtel i magen, som afsöndrar en egen vätska, hvilken, jemte gallen, tjänar att ur näringsmedlen afskilja chylus.

MAGMEDEL, n. 3. Läkemedel, nyttigt för magens lidanden.

MAGMORSELLER, mågmårssä'll'r, m. 3. pl. Ett slags konfekt af socker, pomeransskal, hackad